

Stillingsstruktur ved universiteter og høyskoler – Mandat for arbeidsgruppe

Bakgrunn

I stortingsmeldingen Meld. St. 16 (2016-2017) *Kultur for kvalitet i høyere utdanning*, diskuteres utfordringer med dagens stillingsstruktur ved universiteter og høyskoler. Sentrale problemstillinger er:

- om dagens stillingsstruktur i tilstrekkelig grad ivaretar det spekteret av oppgaver som universiteter og høyskoler har. Dette betyr i første rekke en vurdering av forholdet mellom tradisjonell akademisk kompetanse og annen type kompetanse som grunnlag for rekruttering til vitenskapelige stillinger. Annen type kompetanse kan for eksempel være praksis-/innovasjons-/entreprenørkompetanse.
- om stillingsstrukturen legger godt nok til rette for karriereveier som gjør det attraktivt, både for nordmenn og utlendinger, å søke seg til universiteter og høyskoler, og som stimulerer personalet til faglig utvikling gjennom hele karrieren.

Som ett av tiltakene i meldingen vil regjeringen: *arbeide videre med sammenligning med andre lands systemer og se på behov for endringer i det norske systemet.*

KD nedsetter derfor en ekspertgruppe som skal foreta en slik sammenlikning og komme med råd om utvikling av stillings- og karrierestruktur i Norge. Departementet har valgt å se nærmere på stillingsstrukturen i Danmark, Finland, Nederland, Sverige, Østerrike og Storbritannia.

Ekspertgruppen

Ekspertgruppen har fått følgende sammensetning:

- Professor emeritus Arild Underdal (leder), Statsvitenskap/CICERO, Universitetet i Oslo
- Forsker Herdis Hølleland, NIKU
- Dosent Tine Arntzen Hestbek prodekan for utdanning, Fakultet for samfunns- og utdanningsvitenskap NTNU
- Professor Morten Dæhlen, Dekan, Det matematisk- naturvitenskapelige fakultet, Universitetet i Oslo

Sammenligning med andre lands systemer

Sammenligningen må baseres på en kartlegging av hovedtrekk i stillingsstruktur og karrieresystem ved universiteter og høyskoler i de landene den norske strukturen skal sammenliknes med. Målet er å beskrive trekk ved de ulike systemene som kan gi ideer til en

mer optimal stillings- og karrierestruktur hos oss. Universiteter og høyskoler i de valgte landene har mange likheter med Norge, men det er også forskjeller, som må reflekteres i sammenligningen.

Viktige elementer å legge til grunn for sammenligningen av det enkelte land er blant annet:

- om universiteter og høyskoler er innenfor et binært eller et enhetlig system, og hvordan dette avspeiles i utforming av stillingsstruktur og krav til kompetanse
- grunnleggende finansielle betingelser (basisbevilgning – tidsbegrensninger, prosjektfinansiering, lønnsnivå)
- om stillingsstrukturen består av ett eller flere karriereløp, og hva som er grunnlaget for forskjellene
- andel av det faglige personalet som er i toppstilling (hvilke toppstillinger?)
- kompetansekrav og arbeidsoppgaver i de ulike stillingene
- prosedyrer for tilsetting i faglige stillinger (spesielt toppstilling)
- forholdet mellom ordinært faglig personale og rekrutteringspersonale (ph.d, post doc)
- bruk av midlertidig tilsatte (hva gir grunnlag for midlertidighet?)
- mobilitet mellom universiteter og høyskoler, mobilitet til andre deler av arbeidslivet og internasjonal mobilitet
- karrieremuligheter for ph.d og post doc.
- Elementer i stillingsstrukturen som spesielt skal ivareta rekruttering og karriereutvikling for unge kandidater (eks. tenure track)

Ekspertgruppen skal kartlegge hovedtrekk i stillingsstrukturen i de enkelte land og vurdere hvordan disse fungerer med utgangspunkt i analyseelementene nevnt foran. Gruppen kan legge til andre elementer som den finner vesentlig for en sammenlikning av stillingsstrukturen mellom de respektive land og Norge.

Ulik styring av universiteter og høyskoler i de ulike landene kan gjøre at det for noen land er viktigst å se på de nasjonale systemene, mens det i andre land i hovedsak er de enkelte institusjonenes systemer som må vurderes. Det forventes at gruppen inkluderer vurderinger knyttet til stillingsstruktur ved relevante institusjoner som faller utenfor universiteter og høyskoler i landene som har binære systemer.

Gruppen kan foreta kartlegging og sammenlikning selv, eller sette ut et oppdrag.

Analyse

På bakgrunn av kartlegging og sammenlikning skal gruppen:

- Analysere stillingsstruktur og karrieresystemene i de ulike landene opp mot utfordringene i det norske UH-systemet, blant annet slik de omtales i Kvalitetsmeldingen.
- Komme med innspill til hvordan stillingsstrukturen i universiteter og høyskoler kan utformes slik at den i større grad enn i dag ivaretar hele spekteret av oppgaver ved universiteter og høyskoler (forskning, utdanning og innovasjon og formidling) og legger til rette for gode karriereveier og mobilitet for det faglige personalet.

- Vurdere etablering og bruk av en stilling som praksisprofessor.
- Gruppens forslag må relatere seg til problemstillinger som åpen rekruttering av forskere, kjønnsbalanse og optimal utveksling av kunnskap.

Ekspertgruppen skal utarbeide en rapport med analyse og anbefalinger som skal gi grunnlag for en bred diskusjon om stillingsstruktur og karrierer ved universiteter og høyskoler i Norge.

Budsjett for ekspertgruppen

Et budsjett på inntil 2 mill. stilles til rådighet for gruppen.

Ekspertgruppen skal levere sin rapport innen 1. mai 2018.